

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 13 MEI 2008

Namiddag

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 13 MAI 2008

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door de heer Mathias De Clercq.
La séance est ouverte à 14.16 heures et présidée par M. Mathias De Clercq.

01 Vraag van de heer Luk Van Biesen aan de minister van KMO, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "het systeem van 'vliegende ondernemers'" (nr. 5090)

01 Question de M. Luk Van Biesen à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "le système des 'entrepreneurs volants'" (n° 5090)

Voorzitter: Bart Laeremans.

Président: Bart Laeremans.

01.01 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil u voor ik de vraag aanvat eerst bedanken voor het zeer goede initiatief dat u in een interview op maandag 5 mei jongstleden hebt aangekondigd, namelijk het idee van de uitwerking van de tijdelijke opvang voor zelfstandige werkende moeders of zieken of zelfstandigen die op een bepaald ogenblik, op een bepaald tijdstip vanwege een bepaalde reden niet de mogelijkheid hebben hun zelfstandige activiteit voort te zetten.

Dit systeem werd reeds een paar keer de vliegende ondernemer genoemd. Het is een ondernemer in navolging van de vervangboer. Dat is het systeem waarbij de boeren op een bepaald ogenblik de mogelijkheid hebben om een tijdje hun zaak te verlaten en iemand kunnen vinden om hen te vervangen.

Dat idee ingang laten vinden in de wetgeving is uiteraard belangrijk. Er was reeds een initiatief op dat vlak genomen door Unizo een aantal jaren geleden onder de naam vliegende ondernemer. Zij hadden toen in totaal 150 van deze ondernemers bijeengebracht. Nogal snel bleek dit een succesformule te zijn, maar te stuiten op een aantal wetgevende beperkingen, wetgevende problemen op het vlak van het sociaal statuut dat deze mensen als dusdanig konden verwerven.

Mevrouw de minister, daarom is mijn vraag concreet de volgende.

Hoe ziet u dit alles gebeuren binnen het huidig sociaal statuut van de zelfstandigen?

Hoe gaat de financiering hiervan gebeuren? Gebeurt dit alleen door de zelfstandigen of is er een gedeeltelijke interventie van de overheid of de sociale zekerheid?

Geldt dit voor alle zelfstandige beroepen? Hebt u uw voorstel reeds concreet gemaakt op dat vlak?

Hebt u een zicht op het aantal mensen waarop dit systeem betrekking zou kunnen hebben? Ik verwijs hier

naar de cijfers van Unizo. Zij stelden dat toen ongeveer 18.000 zelfstandigen tijdens een bepaalde periode langdurig ziek of werkonbekwaam zijn voor meer dan één jaar, meestal gaande van één tot twee jaar.

Tegen wanneer hoopt u dit project van start te kunnen laten gaan?

01.02 Minister **Sabine Laruelle**: Mijnheer de voorzitter, voor het inrichten van een systeem van vliegende ondernemer zijn er verschillende mogelijkheden.

Ten eerste, het is mogelijk om het systeem op vrijwillige basis te organiseren. Met andere woorden, de overheid schept een kader, waarbinnen zelfstandigen op vrijwillige basis een beroep kunnen doen op een vliegende onderneming. Bovendien kan ook worden overwogen om het systeem door de overheid te laten organiseren in het kader van maatregelen die een goede relatie werk-privéleven bevoordelen. Een andere optie kan erin bestaan voornoemde figuur in het sociaal statuut der zelfstandigen op te nemen. In dat geval zou bij het ondernemen kunnen worden overwogen om het systeem te organiseren in het kader van het verplichte moederschapsrustverlof voor vrouwelijke zelfstandigen. Op die manier zou een zelfstandige die bevalt, tijdens de periode van moederschapsrust, waarin zij niet mag werken, een beroep kunnen doen op een vliegende ondernemer, indien zij het recht op uitkeringen niet wil verliezen.

Wat de kostprijs van een dergelijke maatregel zou zijn, staat momenteel nog niet vast. Bijgevolg moet ook nog worden uitgemaakt hoe een dergelijke maatregel zou kunnen worden gefinancierd.

De maatregel zou uiteraard voor alle, vrouwelijke zelfstandigen gelden, ongeacht de aard van hun beroep, met dien verstande dat zo veel mogelijk met de specificiteit en de diversiteit van het zelfstandige beroep rekening zal worden gehouden. De situatie van een landbouwer is immers niet dezelfde als de situatie van een dokter of een boekhouder.

Het systeem bestaat al in de landbouwsector. Het is echter niet zo gemakkelijk om het systeem voor alle beroepen te ontwikkelen. Bijvoorbeeld, voor een boer is vliegend ondernemen bijna onmogelijk, omdat hij niet met de koeien en zijn grond kan weggaan. Voor een boekhouder is dat helemaal anders. Hij heeft zijn klant en moet na zijn rustperiode zijn klant gewoon terugvinden. Het ontwikkelen van een algemeen systeem is dus niet zo gemakkelijk.

Een exact cijfer kan ik u niet geven. Ik kan u wel meegeven dat in 2006 in totaal 5.386 vrouwen – zelfstandigen en meewerkende echtgenotes – van moederschapsrust hebben genoten. Voor de eerste drie kwartalen van 2007 waren het er al 3.885.

Momenteel bestudeer ik reeds enkele voorstellen van zelfstandige organisaties.

In die zin is het project reeds opgestart. Wij moeten eerst een optie kiezen. Doen wij dit voor alle zelfstandigen of eerst voor de vrouwelijke zelfstandigen tijdens de moederschapsrust en welke beroepen komen in aanmerking?

01.03 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp hieruit dat dit nog slechts een idee is dat nog verder moet worden geconcretiseerd en waarover nog veel overleg met de sector zal plaatsvinden. Wanneer kan ik een concrete invulling verwachten, over vijf tot zes maanden?

01.04 Minister **Sabine Laruelle**: Ik hoop ten laatste op het einde van dit jaar een optie te hebben.

01.05 **Luk Van Biesen** (Open Vld): U zou een concrete uitwerking moeten kunnen voorstellen, wat inderdaad niet alleen noodzakelijk is voor de zelfstandige, werkende moeders, maar ook bijvoorbeeld voor degenen die ziek worden, waarvan er ook heel veel zijn. Ik denk ook aan projecten zoals de vliegende ondernemer die door Unizo zijn gestart. De overheid kan mee bepalen hoe deze mensen hetzelfde sociaal statuut kunnen krijgen als degenen die een eigen, zelfstandige activiteit uitvoeren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Vraag van de heer Mathias De Clercq aan de minister van KMO, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "het aantal zelfstandigen die een aanvraag tot gelijkstelling indienen en de gevolgen daarvoor voor hun pensioen" (nr. 5097)**

02 Question de M. Mathias De Clercq à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "le nombre d'indépendants qui introduisent une demande d'assimilation et les conséquences qui en découlent pour leur pension" (n° 5097)

02.01 Mathias De Clercq (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de "Working paper 6. De Belgische gepensioneerde in kaart gebracht – Deel 1: de wettelijke pensioenbescherming" van de FOD Sociale Zekerheid geeft een overzicht van de gemiddelde rustpensioenen in euro van gepensioneerden met een zuiver pensioen als werknemer en als zelfstandige in 2004.

De studie wees uit dat het maandelijks rustpensioen voor de zelfstandigen gemiddeld voor een gezin 757 euro per maand bedraagt en voor een alleenstaande 509 euro. Dat is bijna de helft van de gemiddelde pensioenen die de werknemers in die periode ontvingen.

De redenen voor die lage pensioenen zijn talrijk, maar de sanctie bij vervroegd pensioen heeft er heel wat mee te maken. De vorige regering heeft werk gemaakt van het optrekken van het minimumpensioen en het afbouwen van de sanctie. Ik ben blij dat ook deze regering verder werk maakt van de afbouw van de sanctie voor vervroegde pensionering.

Er blijven mijns inziens toch nog een aantal structurele problemen in de berekening van die pensioenen. Zo worden voor de jaren dat men vrijstelling van bijdragen heeft bekomen geen pensioenrechten opgebouwd, wat in schril contrast staat met de gelijkgestelde periodes die werknemers genieten in geval van werkloosheid en brugpensioen.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 61 deed u mee dat in 2007 19.229 mensen een aanvraag tot vrijstelling hebben ingediend, wat toch vrij veel is. In 2004 waren er dat ongeveer 18.000. Gemiddeld krijgen zo'n 7.000 mensen een volledige vrijstelling. In 2004 waren er dat 5.543, in 2007 iets minder dan 7.000. Het aantal gedeeltelijke vrijstellingen bedraagt eveneens ongeveer 7.000 zelfstandigen, iets minder in 2005, en 7.055 in 2007.

Voor alle periodes waarin vrijstelling werd bekomen, worden geen pensioenrechten opgebouwd.

Mevrouw de minister, ik heb een aantal vragen. Ten eerste, gelet op het stijgend aantal zelfstandigen die een aanvraag tot gelijkstelling indienen en gelet op de lage pensioenen voor zelfstandigen, vindt u het aanvaardbaar dat er geen pensioenrechten worden opgebouwd voor de periodes van vrijstelling van sociale bijdragen?

Ten tweede, voor werknemers zijn er gelijkgestelde dagen voor periodes van werkloosheid en brugpensioen. Vindt u deze discriminatie in vergelijking met het socialezekerheidsstelsel van werknemers nog langer aanvaardbaar?

Ten derde, wat is voor een zelfstandige de gemiddelde kost op individueel vlak van het niet-opbouwen van pensioenrechten op basis van vrijstelling van de bijdragen? Met andere woorden, hoeveel pensioen verliest een zelfstandige gemiddeld tengevolge van vrijstelling van sociale bijdragen?

Ten vierde, wat zou de budgettaire kost zijn om voor de jaren van vrijstelling van bijdragen een gelijkgeschikeling in te voeren?

02.02 Minister Sabine Laruelle: Ten eerste, een opmerking tussen haakjes. Ik vind dat de discriminatie tussen de sociale zekerheid van de zelfstandigen en de sociale zekerheid van de werknemers niet aanvaardbaar is. In 2003 waren er nog veel discriminaties en wij hebben prioriteiten gesteld. Ik had die prioriteiten met de zelfstandigenorganisaties gedefinieerd. Voor de pensioenen bijvoorbeeld kreeg een gezin van zelfstandigen in 2003 300 euro per maand minder voor een volledig pensioen. Voor de zelfstandigen is er nog een malus, voor de werknemers niet meer. Een zelfstandige met een gezin en met een volledige carrière of 45 jaar in 2003 kreeg 300 euro per maand minder dan een werknemer. Nu is er een verschil van 70 euro, dus we hebben veel gedaan.

Neem bijvoorbeeld de kinderbijslag. In 2003 bedroeg die voor het eerste kind van een zelfstandige 39 euro per maand. Sedert 1 april 2008 krijgt men 71 euro per maand. In 2003 was er geen statuut voor de meewerkende echtgenote. Er waren ook verschillen bij de uitkeringen voor invaliditeit en werkongeschiktheid. Nu is er geen verschil meer voor de minimumuitkeringen. Daarmee geef ik al een

antwoord op uw tweede vraag. Ik vind de discriminatie niet aanvaardbaar, maar we moeten stap voor stap gaan. Tot 2003 was hieraan in het verleden bijna niets gedaan. Sinds 2003 hebben we al veel gedaan. Ik antwoord nu op uw vragen.

Ik wens uw aandacht erop te vestigen dat het in deze niet gaat om aanvragen van gelijkstelling maar aanvragen van vrijstelling. Het systeem van vrijstelling van de betaling van socialezekerheidsbijdragen dat uiteraard losstaat van het systeem van gelijkstelling, opent voor aanvragers, die een vrijstelling krijgen, rechten in alle sectoren, behalve in de sector van de pensioenen. Dit unieke systeem dat een afwijking is op de algemene regel en bestaat voor zelfstandigen, is bedoeld om alleen zo snel mogelijk tegemoet te komen aan de meest acute noden van zelfstandigen, zonder dat hier de normale verplichting van bijdragebetaling tegenover staat. De wetgever heeft hierbij geoordeeld dat het openen van pensioenrechten voor vrijgestelde periodes niet was aangewezen.

Ik wens u er trouwens op te wijzen dat het aantal aanvragen om vrijstelling de laatste decennia vrij stabiel blijft, met beperkte schommelingen, zodat uit de relatief beperkte stijging van de laatste jaren moeilijk echte tendensen kunnen worden afgeleid.

Niettemin ben ik wel degelijk met deze problematiek bekend en sluit dus geen aanpassing uit. Deze problematiek werd trouwens aangekaart in de vergaderreeks over de bijdrage en zal verder worden onderzocht in een specifieke werkgroep Commissie voor Vrijstelling van Bijdrage van het Algemeen Beheerscomité van het Sociaal Statuut der Zelfstandigen om op een grondige manier de verschillende voorstellen te vergelijken en in het bijzonder inzake haalbaarheid en kosten.

Ook voor zelfstandigen bestaan gelijkgestelde perioden: ziekte, studies, enzovoort. Trouwens, de mogelijkheid om vrijstelling van betaling van socialezekerheidsbijdragen te krijgen, bestaat voor de zelfstandigen maar niet voor de werknemers. Een niet-betaling van sociale bijdrage gedurende een jaar leidt tot een gemiddeld verlies van pensioen van 230 euro op jaarbasis, wat neerkomt op 19 euro per maand.

Ik hoop de pensioenen van de zelfstandigen te kunnen verhogen waardoor die bijdrage een minimum wordt de volgende jaren.

Het is zeer moeilijk om een raming te geven omdat waarschijnlijk meer zelfstandigen de vrijstelling zullen vragen met als gevolg een verlies aan ontvangsten van sociale bijdragen en een verhoging van de pensioenuitgaven. Toch heeft mijn administratie getracht een raming op het vlak van de pensioenen te realiseren. Dit komt neer op een meerkost van 43,3 miljoen euro per jaar op kruissnelheid.

02.03 Mathias De Clercq (Open Vld): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat dit een bijzonder belangrijke problematiek is. Nu is er toch een gevoelig stijging van het aantal zelfstandigen dat de aanvraag formuleert. Dat wijst toch op een en ander. Ik denk dat we echt samen – ik wil u daarin steunen – de nodige initiatieven moeten nemen om het statuut van de zelfstandigen te optimaliseren. We moeten samen werken aan deze toch wel zeer relevante problematiek, om die uitdaging tegemoet te gaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Sarah Smeyers aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "het aantal faillissementen in 2008" (nr. 5102)

03 Question de Mme Sarah Smeyers à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "le nombre de faillites en 2008" (n° 5102)

03.01 Sarah Smeyers (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uit de cijfers van het studiebureau Graydon blijkt dat april een zwarte maand is geweest voor de bedrijfswereld in België. Het aantal faillissementen klokte af op 723. Dat zijn er 49, of 7,27%, meer dan in april vorig jaar. In het afgelopen decennium was er volgens het studiebureau trouwens geen enkele aprilmaand die zwaarder doorwoog dan de aprilmaand van 2008. In het vorige recordjaar 2004 legden 682 bedrijven de boeken neer in april.

Na de eerste vier maanden van 2008 noteert de faillissemententeller 2.747 bedrijven. Dat is 2,27% meer dan in dezelfde periode van vorig jaar. Volgens Graydon waren er alleen in 2004 en in 1997 meer faillissementen in deze periode. Op vier maanden tijd steeg het aantal bedrijven dat de boeken neerlegde in Vlaanderen amper, tot 1.303, ten opzichte van dezelfde periode in 2007. Dat is een stijging van 0.08%, maar in Brussel

en Wallonië is de stijging wel voelbaar. Het aandeel van Vlaanderen in het totale aantal faillissementen in België, van januari tot april, bedraagt 47,43%. Het Brusselse aandeel noteert voorlopig een piek van ongeveer 24%. Volgens het studiebureau Graydon valt het op dat in eerste instantie de consumentgevoelige sectoren het bijzonder moeilijk hebben. In de horeca, de bouwnijverheid en de kleinhandel werden absolute records geslagen tussen januari en april. Ik zal u de cijfers besparen. Ze staan in de voorbereiding van mijn vraag. Het aantal kleinere bedrijven dat failliet ging, de bvba's en de eenmanszaken, steeg in de eerste vier maanden van 2008. Het aantal nv's dat in falings ging, daalde.

Na het lezen van deze cijfergegevens heb ik voor u de volgende vragen.

Hoe verklaart u die cijfers, die de slechtste zijn in de afgelopen tien jaar? Hoe verklaart u de grote regionale verschillen? Hoe verklaart u het grote aantal faillissementen van beginnende bedrijfjes en eenmanszaken? Hebt u beleidsmaatregelen in petto om hieraan iets te doen?

03.02 Minister **Sabine Laruelle**: De cijfers inzake faillissementen worden door de algemene directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie ingezameld. De jongste beschikbare cijfers gaan tot maart 2008 en zijn weergegeven in een tabel. Ik kan die tabel voorlezen als u dat wil. Het is niet interessant een tabel voor te lezen, maar ik zal die aan de commissiesecretaris geven, en aan u ook, als u dat wenst.

De cijfers van de FOD Economie voor de maand april worden eerstdaags verwacht.

Aan de hand van de cijfers van de eerste drie maanden kunnen volgende vaststellingen worden gedaan. Gedurende de maand maart 2008 gingen in België in totaal 716 bedrijven failliet, of een daling van 0,3% in vergelijking met maart 2007. Het aantal faillissementen gedurende de jongste drie maanden bedraagt 2.014. Dat betekent een stijging van 0,5% tegenover dezelfde periode in 2007.

Gedurende dezelfde drie maanden daalde, vergeleken met dezelfde periode vorig jaar, het aantal failliete ondernemingen in de industrie met 19,5%. In de bouwnijverheid was er een stijging van 6,6%. De handel kende een daling van 3%. En in de horeca waren er 4,3% meer faillissementen. Het aantal faillissementen in transport en andere diensten nam toe met 10,1%.

Gedurende dezelfde periode van drie maanden was er op gewestelijk niveau een daling van 5,8% in Vlaanderen. In Wallonië steeg het aantal faillissementen met 1,8% en Brussel kende een toename van 18%.

Een uitsplitsing naargelang van de rechtsvorm geeft een daling van 6,5% voor de zelfstandigen, 15,6% voor de nv's, een stijging van 10% voor de bvba's en een daling van 16,7% voor de coöperatieven.

Een markante vaststelling is wel dat het aantal bedrijven dat zelf de boeken neerlegt elk jaar daalt sinds 2005 en dat dit aantal het laagste is van de afgelopen acht jaar.

Het aantal faillissementen na dagvaarding is met een derde toegenomen sinds 2003. Dat is vooral het geval voor de rechtbanken van Brussel, Luik en Charleroi, die tijdens de eerste drie maanden van het jaar 2008 in totaal 660 ondernemingen dagvaardden, tegenover 490 in 2007.

U zult wellicht begrijpen dat ik over precieze cijfers van mijn administratie moet kunnen beschikken eer ik commentaar kan geven over de maand april. Ik heb de cijfers nog niet.

Daaraan wil ik toevoegen dat de cijfers voor een bepaalde maand, goed of slecht, op zich niet mogen leiden tot overhaaste besluiten. Hoe dan ook, de regering moet het aantal faillissementen zo laag mogelijk zien te houden voor heel het grondgebied. Dat is een van de hoofddoelstellingen van de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen, ingediend door de heren Crucke en Baquelaine. De voorgestelde tekst ligt in het verlengde van de doelstellingen, namelijk de duurzame ontwikkeling en de gezondmaking van de ondernemingen voort te zetten, zonder daarom de mechanismen van de normale markten te verstoren door rechterlijke beslissingen.

U hebt nu de tabel met de verschillende cijfers voor elke maand van het jaar 2007 en voor de drie eerste maanden van 2008. In de tabel staan verschillende activiteiten opgenomen en ze is opgedeeld voor de drie Gewesten en tevens naargelang de juridische vorm van de bedrijven.

03.03 Sarah Smeyers (CD&V - N-VA): Mevrouw de minister, dat zijn de cijfers die Graydon heeft gepubliceerd. De cijfers van Graydon zijn bijna dag op dag beschikbaar. Via de website van het Staatsblad kunnen de faillissementen worden bekeken. Er zit dus niet zoveel vertraging op. Het kan inderdaad wel zijn dat de cijfers van de FOD Economie slechts tot in maart beschikbaar zijn. Of het tot in maart of tot in april is, doet er weinig toe. De regionale verschillen zijn er immers. Dat ontkent u niet. Dat blijkt ook op het eerste gezicht en uit de gegevens die u mondeling hebt gegeven. Daaruit blijkt ook dat het verschil tussen Vlaanderen enerzijds en Wallonië en Brussel anderzijds toch wel groot is.

Ik ben ermee akkoord dat er geen overhaaste beslissingen mogen worden genomen. Het staat nu echter toch wel buiten kijf dat – maar ik zal de vraag nog wel eens stellen als u beschikt over meer cijfers en als u het wel tijd vindt om beslissingen te nemen – onze loonkost veel te hoog is. Daaraan ligt het volgens mij.

De verschillen per soort ondernemerschap zijn duidelijk. Er is het verschil tussen industrie en horeca bijvoorbeeld, om één verschil te noemen. Het zijn ook beginnende bedrijfjes die het zwakst scoren. Daaraan kan toch wel dringend iets worden gedaan. Dat staat los van, wat u reeds aanhaalde, de wetswijzigingen inzake de continuïteit van ondernemingen, een voorstel van de heren Bacquellaine en Crucke. Ik heb daarvan, als voorzitter van de commissie Handelsrecht, ook weet van. Dit zal hopelijk een verbetering zijn.

Ik hoop echter dat u zelf geen genoegen neemt met het antwoord dat er geen overhaaste beslissingen moeten worden genomen. De cijfers, of ze nu over de eerste drie maanden van het jaar of over de eerste vier maand van het jaar gaan, spreken toch voor zich.

03.04 Sabine Laruelle, ministre: On peut toujours tout expliquer à sa façon; quant à moi, si j'observe les chiffres absolus, le nombre de faillites est plus important en Flandre que partout ailleurs en Belgique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de M. Philippe Henry à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "la réforme du statut du scientifique dans la fonction publique fédérale" (n° 5187)

04 Vraag van de heer Philippe Henry aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de hervorming van het statuut van wetenschapper in het federaal openbaar ambt" (nr. 5187)

04.01 Philippe Henry (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, madame la ministre, depuis quelques mois, une réforme du statut du scientifique dans la fonction publique fédérale est en cours. Elle s'accompagne d'une nécessaire révision des barèmes, eu égard aux adaptations similaires qui ont déjà eu lieu dans d'autres filières de la fonction publique, sous l'impulsion de la réforme Copernic.

Or, il apparaîtrait que les chercheurs contractuels sont les grands oubliés de cette réforme. Diverses justifications ont amené à l'engagement de chercheurs contractuels afin que les équipes scientifiques puissent accéder à une certaine qualité et s'adapter à une activité devenue très compétitive et variable selon les opportunités. Ainsi, les "cadres de personnel" permanents et les moyens associés ne suffisent pas toujours à répondre à cette demande.

Les textes visant les contractuels seraient en attente. De même que l'adaptation de leur salaire.

Cette situation poserait plusieurs problèmes. D'une part, le retard mis à l'entrée en vigueur des révisions barémiques génère une discrimination difficilement explicable vis-à-vis de la réforme Copernic entre agents "administratifs" et agents "scientifiques"; la non-revalorisation simultanée des scientifiques statutaires et des scientifiques contractuels générerait des discriminations. Cela signifie que des chercheurs qui se côtoient et font un travail comparable ont des statuts différents, car leurs carrières ont une histoire différente.

La mise à niveau des barèmes à partir de décembre 2006, comme il était initialement prévu, reviendrait d'après les chiffres qui circulent à une enveloppe de 2,3 millions d'euros par an pour l'ensemble des institutions scientifiques fédérales. Ce montant serait donc consacré à la recherche et améliorerait également le pouvoir d'achat d'une catégorie de travailleurs.

Pouvez-vous nous dresser un état des lieux rapide de l'état d'avancement de la réforme du statut du scientifique dans la fonction publique fédérale?

Pouvez-vous me confirmer l'exactitude des chiffres mentionnés concernant les revalorisations barémiques?

Une uniformisation salariale des chercheurs est-elle envisageable?

Maintenant que le budget 2008 est défini, avez-vous la volonté – et la possibilité – de réaliser la refonte intégrale de la filière scientifique au sein de la fonction publique fédérale, pour les statutaires comme pour les contractuels, avec une revalorisation des barèmes équitable (simultanément pour les deux statuts et rétroactivité pour minimiser le délai d'application de Copernic par rapport aux autres catégories d'agents)?

04.02 Sabine Laruelle, ministre: Cher collègue, les nouveaux statuts du personnel scientifique fédéral sont entrés en vigueur le 1er mai 2008 suite à la publication des arrêtés royaux que j'ai signés le 25 février 2008 et qui sont parus au Moniteur belge le 7 avril 2008.

Il avait été prévu par le gouvernement précédent que la réforme pécuniaire opérerait avec effet rétroactif au 1er décembre 2006 pour combler, comme vous l'avez souligné, le retard pris pour ce personnel dans le cadre de la réforme Copernic.

La provision interdépartementale dégagée par le ministre de la Fonction publique précédent concerne le personnel scientifique statutaire des 15 établissements scientifiques fédéraux. Aucun moyen n'a été dégagé par ce gouvernement-là pour le personnel scientifique contractuel, ceci étant en partie dû au fait qu'il n'a pas encore été possible de répondre à l'objection de la Cour des comptes quant au fait que cette catégorie de personnel n'est pas encore dotée d'un régime juridique propre.

Mon administration a préparé un avant-projet d'arrêté royal établissant un régime complet sur le plan administratif et pécuniaire qui impliquera une révision des barèmes, à déterminer lors du prochain contrôle budgétaire. Le projet est actuellement soumis à l'avis de l'Inspection des Finances.

En ce qui concerne votre coût estimé, il ne concerne que le personnel des dix établissements scientifiques qui sont sous ma responsabilité, alors qu'il y en a 15, et sans effet rétroactif.

J'attire également votre attention sur le fait qu'une grande partie du personnel contractuel scientifique est engagé directement par les établissements concernés au titre de leurs ressources propres comme services de l'État à gestion séparée, et ceci n'est sans doute pas sans influence sur la gestion du dossier. Les établissements scientifiques ne disposent en effet pas de marge budgétaire pour pouvoir assumer les conséquences financières d'une telle revalorisation et c'est bien pourquoi il faudra en parler lors des budgets. Il n'est pas réaliste ni possible sans un refinancement complémentaire des ces établissements scientifiques.

Il est bien évident que je mettrai tout en œuvre auprès de mes collègues du Budget et de la Fonction publique pour rechercher la meilleure solution salariale et barémique pour ces agents.

04.03 Philippe Henry (Ecolo-Groen!): Madame la ministre, je vous remercie. J'entends bien qu'un projet est en cours.

Vous avez dit que les établissements ne disposaient pas des moyens budgétaires afin de gérer cela de façon autonome; c'est une des données du problème. C'est certainement une des choses sur lesquelles il faudra revenir.

Si on trouve une solution à ce dossier, je ne pourrai que m'en réjouir, même si nous attendons de voir les décisions qui seront prises et les montants qui seront concernés.

Je pense que ce serait une erreur de faire des économies dans le domaine de la recherche. Le financement de la recherche est un gros problème et il serait dommageable de ne pas le considérer comme une priorité.

04.04 Sabine Laruelle, ministre: Tout à fait. J'espère que vous réitérerez vos propos auprès de mes collègues.

04.05 **Philippe Henry** (Ecolo-Groen!): Je n'y manquerai pas.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 14.51 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.51 uur.